

Nidaamka: waxyaabaha ugu muhiimsan ee aad u baahantahay inaad ogaatid marka aad u bilaabeysid sida macalinka Family Day Care

SOMALI

QALABKA MACALINKA FAMILY DAY CARE:

Waxyaabaha ugu muhiimsan ee la ogaanayo marka aad bilaabeysid

Haddii aad ka fakereysid inaad noqotid, ama lagu soo jeediyay inaad noqotid, macalinka Family Day Care waxaa jiro waxyaabo dhoor oo aad muhiim u ah ee ah inaad ka ogaatid si aad u hubisid inaad si guul leh ugu bixisid guul tahay oo aad siisid waxbarashada carruurnimada hore iyo daryeelka carruurta yar ee loogu ansixiyay gurigaaga.

Marka aad iska diiwaangelisid adeega Family Day Care waa in ay ku siiyaan tababarka nidaamka dhameystiran ee daboolaa aagaga sida daryeelida carruurta, dajinta waaya aragnimada waxbarashada ee carruurta, caafimaadka iyo badbaadada (ee adiga iyo carruurtaada) iyo illaalada carruurta.

Buugyarahaan wuxuu daboolaa waxyaabaha ugu muhiimsan ee aad u baahantahay inaad ka ogaatid aagaga kale ka hor inta aadan u bilaabin sida macalin sida – maamulka, qidmooyinka iyo kaalmooyinka dowlada. Waxay kugu caawineysaa inaad u shaqeesid si sharci ah sida macalinka. Waxay kugu caawineysaa fahamka sharuudaha maamulka ee kaalmooyinka daryeelka carruurta kala duwan ee u qalma qoysaska waxay heli karaan in ay ku caawisaa qarashka qidmooyinka. Waxay sidoo kale ka hadashaa waxa aad awoodid oo aad ka filaneysid adeega Family Day Care ee aad iskaga diiwaangelisay.

Qiyaanada iyo Family Day Care

In ka badan dhoorkii sanno ee la soo dhaafay waxaa jiray lambar kordhaya ee Family Day Care ee la xiriiri dhacdooyinka halka macalimiinta iyo adeegyada ay masuul ka ahaayeen qiyaanada looga helayo lacagta Dowlada Austareeliya iyada oo la gaarsiinayo ama la iska dhigayo in ay gaarsiiso adeegyada Family Day Care. Buug yarahaan waxaa loogu tallo galay inuu hubiyo inaad ka fogaan kartid si qalad ah inaad uga qeybgashid qiyaanada ama dabeecada u hogaansan-la'aanta.

Qidmooyinka Family Day Care

Adeegyada Family Day Care wuxuu ku dalacaa qidmooyinka qoysaska daboolayo qarashaadka daryeelka carruurta. Sidee ayay midaan ugu dhacdaa adeeg walba ee ka duwanaa karto – qoysaska waxay si toos ah lacag u siin karaa macalimiinta ama waxay bixin karaan adeega, oo ay la jiraan kadib gelinta lacagta akoonka bangiga macalinka.

Kaalmooyinka daryeelka carruurta

Dowlada Austareeliya ayaa siiso kaalmooyinka daryeelka carruurta qoysaska u qalmo si looga caawiyo yareynta qarashaadka qidmada. Qoysaska u qalma waxay dooran karaan dooqa sida tooska ah loo helayo ama ogoladaan in ay siiyaan kaalmooyinkooda Adeega Family Day Care si ay u gudbaan qidmooyin la dhimay.

Noocyada kala duwan ee kaalmooyinka waa la bixiyaa

Waxaa jiro noocyo kala duwan ee kaalmooyinka la siiyay xaaladaha qoyska kala duwan (tusaale ahaan qoysaska daqliyada hoose waxay helaan kaalmooyin sareeyo sida ay sameeyaan awowiyada/ayeeyooyinka halka ay ka daryeelaan carruurta). Sababtoo ah midaan muhiim ayay kuu tahay inaad sheegtid warbixin sax ah ee ku saabsan daryeelka carruurta ee aad siisay qoysaska adeega Family Day Care sababtoo ah adeega wuxuu isticmaalayaa warbixintaan si loogu soo wargeliyo Dowlada ee daryeelka carruurta la siiyay.

Sharciyada ugu muhiimsan

Kaalmooyinka daryeelka carruurta waxaa la siiyaa qoysaska u qalmo sida waafaqsan Sharciga Caawinta Qoyska. Sharcigaan wuxuu u baahanyahay adeegyada Family Day Care iyo macalimiintooda in ay raacaan sharciyada lagu hubinayo in kaalmooyinka si toos loo bixiyaa.

Tusaallooyinka sharciyada waa:

- ▶ Dhammaan carruurta waa in ay sixiixaan imaatinkooda iyo bixitaankooda ee daryeelka maalin walba. Macalimiinta Family Day Care waa in ay joogteeyaan diiwaanada ka qeybqaadashada oo isbuucla ah si ay u muujiyaan waxa carruurta laga daryeelay, maalmaha iyo inta ay socotay. Diiwaanadaan waxaa looga baahanyahay in lagu xaqiijiyo in canuga gaarka ah ee kaalmada la siiyay, xaqiiqdii ka qeybgalay daryeelka waqtiyada la sheegay, ama u maqnaa sabab la ogolaan karo.
- ▶ Diiwaanada ka qeybgalka waxaa looga baahanyahay in loogu diro Dowlada gudaha jadwalka.
- ▶ Dhammaan qidmooyinka la siiyay qoysaska waxay u baahanyihiin in si sax ah loo helay. Qoysaska u baahan in ay ogaadaan imisa kaalmadooda ay aheyd iyo waxa ay u bixiyeen sida booska u dhaxeeyo kaalmada iyo qidmada buuxdo ee lagu dalacay.

TALLADA QADKA DANSAN

Haddii aad ka walaacsantahay qiyaanada dhaceyso, waxaad la xiriiri kartaa Waaxda Waxbarashada iyo Tababarka Dowlada Austareeliya tallada qadka dansan ee Waaxda Waxbarashada iyo Tababarka tallada qadka dansan ay la jiraan sharxaado gaar ah ee 1800 664 231 ama i-meelka tipoffline@education.gov.au Waxaad ahaan kartaa qarsoodi haddii aad rabtid.

HADDII WAX AY U MUUQDAAN IN AY QALDANYIHIIN, HA SAMEYNIN!!

Miyuu kuula yimid qof inaad sameysid wax u muuqdo sida ka hor imaan karto sharciga, ama u muuqata qalad? Laga yaabo macalin kale ama qof kale oo ku jiro adeega Family Day Care ? Haddii aad ka shakisantahay, hubi haddii waxa lagu weydiyay inaad sameysid ay sharci tahay. I-meelka info@fdcsupport.org.au Waxaad sidoo kale la xiriiri kartaa maamulka sharciga gobolka (haddii ay ku saabsantahay badbaadada canuga ama waxbarashada) ee www.acecqa.gov.au ama Waaxda Waxbarashada iyo Tababarka, haddii ay tahay in lala siiyo dhaqamada ku dalacida qidmada ee **1800 664 231**.

Qodobada muhiimka ah

- ▶ Family Day Care wuxuu ku daboolanyahay dhoor sharciyo iyo qaanuunada. Waxay u jiraan in ay:
 - hubiyaan in carruurta ay badbaado yihiin oo ay wax bartaan iyaga oo uu daryeelayo macalin iyo
 - hubi kaalmooyinka in kaalmooyinka Dowlada siiso qoysaska u qalmo ay ku saleysantahay sida yareynta qidmada ee qoysaska doortay dooqaan.
- ▶ Macalimiinta Family Day Care waxay midkood shaqaaleysiiyaan adeega Daryeelka Maalinta Qoyska ee ay iska diiwaangeliyeen ama ay hoos kala heshiyeen iyaga.
- ▶ Sharciyada iyo qawaaniinta sidoo kale sida xeerarka adeega Family Day Care iyo nidaamyada lagu go'aansanayo sida aad u maamushid ganacsigaaga.
- ▶ Sharciyadaan/qaanuunada iyo xeerarkan ayaa go'aansado:
 - Sida adeegaaga u dajiyi qidmooyinka
 - Sida qoysaska loogu dalaco adeegaada iyo rasiidyada ay helayaan
 - Warbixintee ayaa u baahan in lagu aruuriyo diiwaangelinta
 - Warbixintee ayaa ah inaad ku soo wargelisiid adeegaaga Family Day Care ee ku saabsan ka qeybgalka carruurta iyo inta jeer ee aad u baahantahay inaad midaan soo wargelisiid
 - Caymiskee ayaa ah inaad qabatid

– Nidaamkee ayaa ah inuu u diyaarsanaado qoysaska si ay u keenaan ama uga wadaan carruurta daryeelkaaga.

- ▶ Dowlada ayaa bixiso kaalmooyinka qoysaska lagu caawinayo yareynta qarashka qidmooyinka. Macalimiinta Family Day Care waxay muhiim ka yihiin caawinta lagu hubinayo in lacagta si sax ah ay u sheegteen:
 - ka saxiixida waaladiinta diiwaanka ka qeybgalka waqti walboo ay dajiyaan oo ay soo qaadaan canugooda
 - saxiixida ka maqnaashaha daryeelka markii canuga ay daryeelaan uu maqanyahay
 - raacida sharuudahooda adeega ee gudbinta diiwaanada ka qeybqaadashada.
- ▶ Diiwaanadaada waxay u baahanyihiin in ay sax ahaadaan si loo hubiyo in aad raaceysid sharciga.
- ▶ Adeegyada Family Day Care waa in ay siiyaan taageero kala duwan macalimiinta ka diiwaangashan iyaga si loo hubiyo in maamulka si sax ah loo sameeyo oo sharci ah. Kuwaan waxaa ku jiro nidaamka tababarka, hormarinta xirfada socota iyo taageerada joogtada ah.
- ▶ Ha iska diiwaangelin adeega Family Day Care ee aad ka shakisyay in ay jabineyso sharciga. Tani waxay ku gelin kartaa halista jabinta sharciga sidoo kale.
- ▶ Ha:
 - saxiixin kulamada waxbarashada iyo daryeelka aadan bixin
 - saxiixin wax walba oo dhahayo inaad ku daryeeshay carruurta qaar maalmaha qaar ama waqtiyada qaar illaa aad daryeel siisay
 - weydiinin qoysaska in ay saxiixaan wax walba oo dhahayo inaad ku daryeeshay carruurtooda waqtiyada qaar illaa si dhab ah aad u daryeeshay carruurtooda
 - jabinin sharciga. Haddii aad saxiixdid foomamka ama waraaqaha kale ee aan sax aheyn, waxaad jabineysaa sharciga.

QALABKA MACALINKA FAMILY DAY CARE

SU'AALAHA INTA BADAN LA IS WEYDIIYO

Sidee ayay kaalmooyinka daryeelka carruurta u shaqeeyaan?

Kaalmooyinka daryeelka carruurta waxay ku saleysanyihiin kulanka qoyska oo dhammaan sharuuda u qalmida oo ay ku jiraan qiimeynta daqliga. Dowlada ayaa bixiso kaalmooyinka lagu caawinayo in lagu yareeyo qidmooyinka daryeelka carruurta qoysaska. Kaalmooyinka waxaa mararka qaar la siiyaa adeeg iyo mararka qaar waxaa si toos ah loo siiyaa qoyska ku tiirsan dooqa la doortay.

Maxaan u dhahaa waaladiinta in ay carruurtooda saxiixaan imaanshaha iyo bxixitaanka maalin walba?

Diiwaanada ka qeybqaadashada waa waraaqo sharci ee loo hayo in lagu hubiyo in qoysaska sheeganayo kaalmooyinka Dowlada ay dhabtii la siiyay daryeelka carruurta.

Muxuu sameeyaa adeegyada si uu ii taageero aniga?

Adeegaa waa inuu:

- ▶ Ku siiyaa nidaamka tababarka ka hor inta aadan u bilaabin sida macalin
- ▶ Cadeeyo qidmooyinka ama canshuuraha ay ku dalacaan
- ▶ Bixiyo hormarinta xirfada iyo tababarka socdo
- ▶ Ku soo booqdo si joogto ah
- ▶ Kugu caawiyo fahamka oo raac Sharciga Qaranka iyo Qaanuunka oo u hogaansanaato Sharciga Caawinta Qoyska ee la xiriiro kaalmooyinka qoysaska ay ku maamulaan matalaada Dowlada.

Adeega aan iska diiwaangeliyay ayaa iweydiiya marwalba inaan saxiixo waxyaabaha aan fahmin. Miyaan saxiixaa?

Maya. Hubi inaad fahamsantahay wax walba oo aad saxiixdo haddii kale waxaad si qalad u jabineysaa sharciga.

Maxay u jiraan sharciiyo iyo qaanuunada badan?

Daryeelida carruurta waa shaqo muhiim ah. Sharciga Qaranka iyo Qaanuunka wuxuu dajiyaa heerka qaranka ee waxbarashada iyo daryeelka ku haynayo carruurta badbaado. Dowlada Austareeliya waxay ku isticmaashay kaalmooyin badan. Sharciga Caawinta Qoyska wuxuu u wanaagsanyahay kaalmooyinka oo si sax ah loogu yareynayo qidmooyinka daryeelka carruurta qoysaska.

Waa maxay sharciyada iyo qaanuunada daboolo Family Day Care ?

Waxaa jira tiro sharciyada maamulo sida adeegyada Family Day Care iyo macalimiinta u shaqeeyaan. Sharciyada ugu muhiimsan waa:

- ▶ **Adeegyada Waxbarashada iyo Daryeelka Sharciga Qaranka**
www.acecqa.gov.au/national-law
- ▶ **Adeegyada Waxbarashada iyo Daryeelka Qaanuunada Qaranka**
www.acecqa.gov.au/national-regulations
- ▶ **Sharciga Caawinta Qoyska**
www.education.gov.au/family-assistance-law-0

WAX BADAN KA OGOW

Ma xiiseyneysaa? Wax badan ka ogow adiga oo booqanayo websaydyadaan:

- ▶ www.education.gov.au/compliance
- ▶ www.fdcsupport.org.au
- ▶ www.fdca.com.au
- ▶ www.acecqa.gov.au

ama adiga oo booqanayo adeega Family Day Care ee adiga kuu dhow. (Si aad u heshid adeegaaga kugu dhow, booqo www.fdca.com.au oo riix badhanka 'find childcare'.)

Australian Government
Department of Education and Training

NSW FAMILY DAY CARE
ASSOCIATION INC.